

Ubeydullah-i Ahrar

Ubeydullah-ı Ahrar hazretleri, Türkistan'ın büyük velilerindendir. Silsile-i aliyenin on sekizincisidir. 1403 yılında Taşkent'te doğdu. 1490'da Semerkant'ta vefat etti. Kabri oradadır.

Doğumundan itibaren üstün halleri görüldü. Annesi nifastan temizlendikten sonra emmeye başlamıştır. Yüzünde öyle bir nur parlardı ki, görenler hayran kalıp, ona dua ederlerdi. Dilinden Allahü teâlânın ismi hiç düşmezdi. Dedesi de, âlim ve veli idi. Vefat edeceği sırada, torunları ile tek tek vedalaştı. Ubeydullah-ı Ahrar o zaman çok küçüktü. Onu görünce, kucağına aldı. Sarılarak ağladı ve şöyle dedi: "Ben, bunun büyük bir zat olduğu zaman hayatta olmam. Bu İslamiyet'e hizmet edecektir. Cihan padişahları bunun sözünü dinleyecekler" dedi.

Tasavvufta yüksek derecelere kavuştuktan sonra, helal kazanmak için tarımla meşgul oldu. Kısa zamanda zengin oldu. 1300'den fazla çiftliği vardı. Herbirinde üç bin amele çalışırdı. Allahü teâlâ onun mahsulüne öyle bir bereket verdi ki, her yıl 800 bin batman [700 ton] zahire uşur verirdi. Ambarlarına konulan mahsul, çıkardıklarında, koyduklarından fazla geliyordu. Kendisi bu konuda; "Bizim malımız, fakirler içindir. Bunca malın hassası işte bu noktadadır" buyururdu.

Yakınlarından biri, bir gece birini kendisine şarap alıp getirmesi için gönderdi. O kimse şarabı alıp gelince, onun bulunduğu evin önünde durup, şarap testisini yukarıdan sarkıttığı bir sepete koydu. O da sepeli yukarı çekmeye başladı. Çekerken, sepet duvara çarpıp ipi koptu, yere düştü ve testi kırıldı. Şarap isteyen kimse, kimse bilmesin diye, sabahleyin erkenden kalkıp kırılan testisinin parçalarını topladı. Ubeydullah-ı Ahrar hazretleri o kimsenin evine geldi. "Gece yukarı çektığın testinin sesi kulağıma geldi. Eğer o testi kırılmasaydı, benim kalbim kırılırdı ve bir daha seninle buluşmama imkan kalmazdı"

buyurdu.

Bu talebesi anlatır:

Seferde idik. Gece yarısı bana "Hemen kalk, eşyalarını topla ve derhal dışarı çık!" buyurdu ve kendisi de çıktı. Bu çevrede olanları da uyandır. Beni takip edin" dedi. Bir tepeye doğru yürüdü, biz de hemen toparlanıp onu takip ettik. Tepeye çıkınca, durdu. Biz de yanında durduk. Bir kısmı da, gelmemişti. Biz tepede iken, birdenbire korkunç bir sel geldi. Önüne gelen ağaç, kaya, duvar, ne varsa süpürüp götürüyordu. Ayrıldığımız ev de sel suları içinde kalmış, gelmeyenler de sele kapılmıştı. Sele kapılmaktan kurtulanlar, Ubeydullah-ı Ahrar hazretlerinin bu kerametini görerek, onun büyük bir veli olduğunu bir kere daha anlamış oldular.

Buyururdu ki:

"Kalbin kararmış olmasının alameti, günahlardan, üzüntü duymaması, günahta ısrar etmesidir. İşlediği günahlardan dolayı kalbi o kadar kararır ki, artık nasihat tesir etmez, gafletten uyanmaz."

"Eğer biz şeyhlik yapsaydık, zamanımızda hiçbir şeyh kendisine talebe bulamazdı. Fakat bize başka iş emredildi. Bizim işimiz, müslümanları zulümden korumaktır."

"Tasavvuf, vakti, en değerli olan şeye sarf etmektir."

"Tasavvuf, herkesin yükünü çekmek ve kimseye kendi yükünü çektirmemektir."

"Tasavvuftan maksat, kendini zorlamadan her an Allahü teâlâyı hatırlamaktır."

"İnsanın kıymeti; idrakinin, bu yolun büyüklerinin hakikatlerini anladığı kadardır."

"Belalara sabretmek hatta şükretmek gerekir. Çünkü,

Allahü teâlânın birbirinden acı belaları vardır."

"İnsanın yaratılmasından maksat, kulluk yapmasıdır. Kulluktan maksat ise, her hâlükârda Allahü teâlâyı unutmamaktır."

"Bütün kerametleri bize verseler, fakat itikadımız ehl-i sünnet değilse, hâlimiz haraptır. Eğer bütün haraplıkları, çirkinlikleri verseler itikadımız ehl-i sünnet ise, hiç üzülmemeliyiz."